

maade godt — ſkjøndt han baade igaar og i Dag har talt om, at han ikke mente, at det var høfligt at negte dette Lovforſlag videre Fremme — at vi Alle have den allerſtørſte Høiagtelse for ham og overordentlig gjerne ville være høflige imod ham. Derom kan den høitærede Miniſter ikke tvivle, thi det har han erfaret mange Gange, og det glædede mig derfor ogsaa, at han, da han kom til at nævne Høflighed, ſtrar tilføiede, at det ikke havde noget for ham at betyde. Jeg vidste i Forveien, at den høitærede Miniſter har faaet ſaamange Beviſer paa, at vi ville være høflige imod ham, at han ikke kan gjøre Lovforſlagets Overgang til 2den Behandling til et Kjendtegn paa, om vi ere høflige eller ikke. Jeg mener altsaa, at jeg har den høitærede Miniſters Medhold i, at han ikke vil tro, at jeg f. Ex. vil være uhyflig imod ham, og at jeg af den Grund vil give min Stemme imod Lovforſlaget; men jeg vil endog gaa videre og ſige, at jeg tror, at vi gjøre, hvad den høitærede Miniſter maa onſke, hvis vi gjøre det. Det ligger i Sagens Natur, at jeg kan tro dette; men jeg har tillige den høitærede Miniſters Ord i en anden Sag, ſom ogsaa gjaldt en Underviſningslov, ſom jeg tror her at kunne holde mig til. Det var i Samlingen 1870—71, hvor der var Tale om Underviſningen i de lærde Skoler i Danmark; der ſiger den høitærede Miniſter blandt andre Ting, efterat han forud havde nævnt de Udtalelſer, der kom fra Lovens Modſtandere, at „derſom man ikke vil gaa ind paa Forſlaget, ſaa lader man det falde, og ſaa maa al videre Forhandling ſaa godt ſom ophøre, eller den kan i alt Fald ikke forſettes til nogetſomhelſt Udbytte. Thi ſaa meget maa man dog reſpektere en Miniſter og hans Forſlag, at man vil gaa ud fra det ſom Grundlag og ſøge at faae de enkelte Punkter deri forandrede, ſom man ikke tror at kunne gaa ind paa, idet man dog i det Mindſte erkjender, at det indeholder et Fremſkridt. Erkjender man det ikke for et Fremſkridt, ſaa lader man være at gaa ind derpaa; men erkjender man det for et virkelig Fremſkridt, ſom der i mange Aar har været ſøgt efter, ſaa ſkulde man gaa ind derpaa“ osv. Saalebes er det ogsaa her. Derſom man altsaa erkjender det foreliggende Forſlag for et godt Forſlag, og derſom man blot i mindre væſentlige Punkter er uenig, ſaa lader man Sagen gaa videre, men hvis det ikke er et Fremſkridt, men man vil ſætte andre og modſatte Beſtemmelſer ind, ſaa lader man Forſlaget falde — ſiger Miniſteren. Det er ganſke det ſamme Spørgsmaal, ſom her foreligger. (Miniſteren for Kirke og Underviſningsvæſenet: Var der Spørgsmaal om Overgang til 2den Behandling?) Den høitærede Miniſter vil ſelv kunne ſe det; jeg tror ikke, at det er rigtigt at gaa ind derpaa ſamtalevis; jeg har læst det op heraf. Den høitærede Miniſter vil maaffe ikke erkjende, at det var et lignende Tilfælde, naar det muligen ikke var ved en 1te Behandling, men ved en 2den Be-

handling, at dette foregik. Der er næſten aldrig i Livet to Tilfælde, ſom ere ganſke ens; der er altid Forſkjel, og maaffe ogsaa her; jeg ſer den imidlertid ikke, men jeg ſer maaffe ikke ſaa ſkarpt i dette Stykke, ſom den ærede Miniſter. Jeg vil bernæſt, efterat have ſagt, at jeg maa tro at være i Overensſtemme med den høitærede Miniſter ved at lade Sagen falde efter den Dom, jeg har om den, ſige, at derſom den høitærede Miniſter vil kunne ſvare beſtemt paa et Spørgsmaal, ſom jeg vil rette til ham, ſaa vil dette kunne afgjøre, om jeg kan give min Stemme til Sagens videre Fremme eller ikke. Det er da dette: Kan Miniſteren gaa ind paa Forſlag til Forandring i dette Udfast; Forſlag, ſom gaa ud paa at give Kommunerne Beſtyrelſen af Skolevæſenet under Statens Tilſyn, kan han gaa ind paa at give Kommunerne Ret til at udvøe den Multering, ſom man kan blive enig om, at der ſkal udvøes? Hvis den høitærede Miniſter kan gaa ind paa at lade hele det geiſtliche Tilſyn ved Skolevæſenet falde, imod at han ſaar Statens Tilſyn ſat paa anden Maade, hvis den høitærede Miniſter kan gaa ind paa at udvide Beboernes Ret med Henſyn til Skolelærerembødernes Beſættelſe, i Stedet for, at han her foreſlaar at indſtrænke den; hvis Miniſteren, ſom ſagt, kan gaa ind paa diſſe Punkter og ſvare et beſtemt Ja til, at han kan forhandle om og kan gaa ind paa en Lov paa dette Grundlag, ſaa vil jeg ſtemme for Sagens Overgang til 2den Behandling. Kan den ærede Miniſter ikke ſvare et beſtemt Ja hertil, ſaa vil jeg betragte det ſom et Nei. Naar den ærede Miniſter tier eller ſvarer undvigende eller betingelſesvis, ſaa vil jeg betragte det ſom et Nei. Kan han antage en Lov paa dette Grundlag, ſaa vil det efter min Mening være uforſvarligt nu at ſtandſe Sagens Gang; kan han derimod ikke ſvare et beſtemt Ja dertil, ſaa antager jeg, at der ikke vil komme det Mindſte ud af at nedſætte et Udvalg, ſelv om det anvendte en meget lang Tid til ſine Forhandlinger. Jeg tror nemlig ikke med ærede Medlemmer, at det vil kunne gjøre det hurtigt, og i ſaa Henſeende er jeg altsaa enig med den ærede Miniſter. Naar Miniſteren derimod vil gaa med til et andet Grundlag og vil yde ſin overordentlig vigtige Biſtand til, at et Lovforſlag paa dette Grundlag kan blive ſaa godt og henſigtsmæssigt ſom muligt, og naar han i det Hele taget med Beluillie vil gaa med til at lempe Lovforſlaget igjennem Behandlingerne, ſaa vil der være ſaa meget vundet, at jeg vilde anſe det for uforſvarligt at ſtandſe Sagen. Derfor beror min Stemme paa et ganſke ſimpelt Svar fra Miniſterens Side, nemlig paa de to ganſke ſimple Bogſtaver: Ja.

Miniſteren for Kirke og Underviſningsvæſenet. Jeg kunde maaffe ſtrar gjøre den lille Bemærkning, at den ſidſte Udtalelſe fra den ærede Rigsdagsmand havde en ſaa forum-